

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta sekä laiksi Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää ehdotuksen laiksi Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta sekä siihen liittyen Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain tarkistuksen. Ehdotuksen tarkoituksena on toteuttaa Suomen osalta sellaiset tekniset säännökset, joita yhteisen kalastuspolitiikan toteutuminen edellyttää.

Ehdotetun lain mukaan maa- ja metsätalousministeriö olisi yhteisen kalastuspolitiikan ylin toimeenpaneva viranomainen ja myös yhteisön asetuksissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Maa- ja metsätalousministeriö voisi tiettyjen asioiden tai asiaryhmien osalta siirtää toimivaltaansa maaseutuelinkeinopiireille ja riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle. Valvonnassa voitaisiin käyttää apuna myös kalastusalan järjestöjä.

Yhteisön säännösten vastaisia tukisäännöksiä sisältävä kalastustulolaki ja tarpeettomaksi tuleva laki Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta ehdotetaan kumottaviksi.

Esitykseen sisältyy myös ehdotus laiksi Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain tarkistamisesta. Tarkistus koskee lähinnä 12 meripeninkulman sisäpuolisille kalavesille pääsyä.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin Suomen jäsenyys Euroopan unionissa. Voimaantuloajankohdasta säädettäisiin asetuksella.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ .	1	1. Lakiehdotusten perustelut	7
YLEISPERUSTELUT	3	1.1. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastus-	7
1. Johdanto	3	politiikan täytäntöönpanosta	
2. Nykytila	3	1.2. Laki Suomen kalastusvyöhykkeestä anne-	10
2.1. EY:n yhteinen kalastuspolitiikka	3	tun lain muuttamisesta	
2.2. Tanskan järjestelmä	5	2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	10
2.3. Suomen nykyinen lainsäädäntö	5	3. Voimaantulo	11
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset ...	5	LAKIEHDOTUKSET	11
4. Esityksen vaikutukset	6	1. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspoliti-	11
4.1. Taloudelliset vaikutukset	6	kan täytäntöönpanosta	
4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset ..	6	2. Laki Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain	14
4.3. Muut vaikutukset	6	muuttamisesta	
5. Asian valmistelu	6	Rinnakkaistekstit	15
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7	2. Laki Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun	15
		lain muuttamisesta	

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Euroopan yhteisön yhteinen kalastuspolitiikka (Common Fisheries Policy; CFP) käsittää kalataloussektorin yhteisen rakennepolitiikan, resurssipolitiikan, markkinajärjestelmän, kalastuksen säätelyn sekä valvontajärjestelmän. Yhteinen kalastuspolitiikka sisältää myös kalavesille pääsyä koskevat säännöt sekä kalatalouden tukitoimenpiteistä määräämisen. Yhteinen kalastuspolitiikka koskee periaatteessa kaikkea kalastusta ja vesien elollisten luonnonvarojen hyödyntämistä sekä vesiviljelyä. Käytännössä sääntelyn kohteena on merialueella tapahtuva kaupallinen pyynti ja siinä saadut saaliit kiintiöityjen kalalajien osalta.

EY:n yhteistä kalastuspolitiikkaa säätelevät asetukset sekä niiden nojalla annetut päätökset ja määräykset ovat jäsenyyden toteutuessa sellaisenaan Suomea sitovia ja tulevat ilman erillistä voimaannpanoa välittömästi sovellettaviksi. Sillin ja silakan pyynnin muuhun tarkoitukseen kuin ihmisravinnoksi kieltävän neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2115/77 soveltamisessa Suomi on kuitenkin saanut kolmen vuoden siirtymäajan. Ennen siirtymäajan umpeutumista neuvosto ottaa asian uudelleen tarkasteltavaksi.

Eräät yhteisön asetukset sisältävät säännöksiä, joissa edellytetään myös kansallisten säännösten ja määräysten antamista. Kansallisella lainsäädännöllä on järjestettävä muun muassa EY:n säännöksiä rikkoneille määrättävät rangaistus-, vahingonkorvaus- ja muut seuraamukset sekä määriteltävä yhteisön säännöksiä toimeenpanevat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset. Kansallisella lainsäädännöllä voidaan antaa myös täydentäviä säännöksiä silloin, kun yhteisön säännökset sisältävät jonkin asian osalta ainoastaan minimivaatimukset. Yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpano jäsenval-

tioissa tapahtuu muutoin kansallisesessa lainsäädännössä määrättyjä menettelytapoja noudattaen.

2. Nykytila

2.1. EY:n yhteinen kalastuspolitiikka

Neuvoston asetus (ETY) N:o 3760/92 yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmästä, jäljempänä CFP-asetus

EY:n yhteisen kalastuspolitiikan soveltamisalaan kuuluu CFP-asetuksen 1 artiklan mukaan elollisten vesiluonnonvarojen ja vesiviljelyn kalataloudelliseen hyväksikäyttöön liittyvä toiminta sekä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostus ja kaupankäynti, jos niitä harjoitetaan jäsenvaltioiden alueella, yhteisön kalastusvyöhykkeellä tai yhteisön kalastusalueilla.

Yhteisen kalastuspolitiikan yleisenä tavoitteena on elollisten merellisten luonnonvarojen järjestyksellisen ja kestävänsä hyväksikäytön säätely sekä niiden suojelu ja säilyttäminen.

Yhteisen kalastuspolitiikan nojalla neuvosto voi toteuttaa kalastusvyöhykkeelle pääsyä, kalavarojen saatavuutta sekä kalastustoiminnan harjoittamisen edellytyksiä vahvistavia toimenpiteitä (*resurssipolitiikka*). Neuvosto voi muun muassa rajoittaa kalastusta alueellisesti tai määrällisesti sekä rajoittaa kalastukseen käytettävien alusten määrää ja lajia.

Komissio on antanut määräyksiä, jotka koskevat pyydysten silmäkokoa (ETY N:o 2108/84) sekä troolin ja eräiden muiden pyydysten käytön rajoittamista (ETY N:o 3440/84). Neuvosto on rajoittanut tiettyjen kalalajien pyyntiä (silli ja silakka: neuvoston asetus (ETY) N:o 2115/77) sekä tietynlaisten alusten käyttöä. Lisäksi neuvosto määrää vuo-

sittain tietyille kalalajeille suurimman sallitun saaliin (*Total Allowable Catch*; TAC), joka jaetaan jäsenvaltioiden kesken maakohtaisiksi kansallisesti hallinnoitaviksi kiintiöiksi. TAC koskee Suomen osalta lohta, silakkaa, kilohailia ja turskaa.

Jäsenvaltiot voivat ainakin vuoden 2002 loppuun saakka itsenäisesti päättää kalavesille pääsystä rannikolla sijaitsevalle perusviivoista enintään 12 meripeninkulman etäisyydelle ulottuvalle vyöhykkeelle.

Kalavesille pääsyä säädellään 1.1.1995 lukien järjestelmällä, jonka mukaan jäsenvaltioiden kaikilla kalastusaluksilla tulee olla aluskohtainen lisenssi niiden kalastaessa yhteisön kalastusvyöhykkeellä, kolmansien maiden vesialueilla tai aavalla merellä. Neuvoston asetus (EY) N:o 3690/93 sisältää tarkemmat määräykset lisenssien hallinnoinnista ja lisenssiin sisällytettävistä vähimmäistiedoista. Neuvoston asetus (EY) N:o 1627/94 puolestaan sisältää tarkemmat määräykset erityisestä kalastusluvasta. Kalastuslupajärjestelmällä pyritään muun muassa rajoittamaan kalastuksen määrää ja kohdentumista. Erityisen kalastusluvan tarpeellisuudesta päättää neuvosto. Tällaista päätöstä ei ole toistaiseksi tehty. Lisenssien ja erityisten kalastuslupien hallinnointi on kuitenkin kansallisten viranomaisten toimivallassa.

EY on Itämeren kalastusta koskevan yleis-sopimuksen (neuvoston asetus (ETY) N:o 1866/86) sekä useiden muiden kalastusta säätlevien kansainvälisten sopimusten sopijapuolella. Mainittujen sopimusten yleisenä tarkoituksena on kalastuksen järjestäminen ja uusien kalastusmahdollisuuksien avaaminen EU:n jäsenvaltioiden kalastusaluksille sekä tiettyjen kalakantojen suojelu.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 101/76 yhteisestä kalatalouden rakennepoliitikasta

EY:n yhteistä rakennepoliittikkaa toteutetaan yhdenmukaistamalla jäsenvaltioiden rakennepoliittisia toimenpiteitä.

Yhteisö osallistuu kalatalouden rakennepoliittikan toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin sen mukaan, kuin neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/93 säännöksistä asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamiseksi kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen osalta ja rakennetukiasetuksessa (EY) N:o 3699/93 määrätään. Rakennetukea voidaan hakemuksesta

myöntää muun muassa kalastusalan tilapäisille yhteisyrityksille ja yhteishankkeisiin, kalastuskapasiteetin sopeuttamiseen, kalastuslaivaston uudistamiseen ja sen rakenteelliseen muuttamiseen, kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostus- ja markkinaolosuhteiden parantamiseen, vesiviljelyn kehittämiseen ja rannikkovesien rakentamistyöhön, kalasatamien varusteisiin sekä uusien markkinoiden etsimiseen.

Yhteisön rahoitus myönnetään kalatalousrahastosta (*Financial Instrument for Fisheries Guidance*, FIFG; kalatalouden ohjauksen rahoitusväline, KOR). Yhteisön rahoitusosuus vaihtelee eri tukitoimenpiteiden osalta 30—75 prosentin välillä.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 3759/92 kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä, jäljempänä markkinajärjestelyasetus

Yhteisen markkinajärjestelyn piiriin kuuluvat hinta- ja kaupankäyntijärjestelmä sekä yhteiset kilpailusäännöt. Järjestelyllä pyritään muun muassa kalastustuotteiden markkinoiden vakauttamiseen ja tuotannon kannattavuuden parantamiseen sekä mahdollisuuksien mukaan turvaamaan kohtuullinen toimeentulo kalastajille.

Yhteinen markkinajärjestely koskee muun muassa elävää kalaa, tuoretta, jäädytettyä ja jäädytettyä kalaa, kalafileitä sekä jauhettua, suolattua ja savustettua kalaa, kalajauhoa ja kalajätettä.

Markkinajärjestelyasetuksen piiriin kuuluville tuotteille voidaan määrittää yhteiset kaupanpitämistä koskevat vaatimukset. Tuotteiden markkinointi on kielletty, elleivät ne täytä kyseisiä vaatimuksia. Jäsenvaltioiden tulee valvoa, että kaupanpitämistä koskevia yhteisiä vaatimuksia noudatetaan, sekä toteuttaa säännösten rikkomuksista määrättävät rangaistusseuraamukset. Jäsenvaltioiden tulee lisäksi ilmoittaa komissiolle markkinajärjestelyn noudattamista valvovien toimielintensä nimet ja osoitteet.

Yhteisen markkinajärjestelyn toteuttaminen ja erityisesti interventiotöimenpiteiden suorittaminen perustuu keskeisesti ammattikalastajien vapaaehtoisesti perustamien tuottajajärjestöjen toimintaan.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 2847/93 yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä; myöhemmin valvonta-asetus

EY on perustanut yhteisen kalastuspolitiikan koko alan kattavan hallinto- ja valvontajärjestelmän, jolla varmistetaan yhteisen kalastuspolitiikan toteuttaminen. Jäsenvaltiot saavat toistaiseksi itse päättää siitä, millä tavoin ne panevat valvontajärjestelmän täytäntöön. Yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten rikkomisesta on kansallisesti määrättävä rikkomuksen törkeyteen suhteutettu rangaistusseuraamus. EY puolestaan valvoo jäsenvaltioiden valvontatoimenpiteitä. Jäsenvaltiot ovat muun muassa velvollisia antamaan komissiolle CFP-asetuksen ja sen nojalla tai sen lisäksi annettujen asetusten soveltamiseen liittyvät tiedot, joita käsitellään luottamuksellisin.

Valvonta kohdistuu erityisesti kiintiöityjen kalalajien pyyntiin, saaliin purkamiseen ja sen markkinointiin. Saaliiden valvonta perustuu toisaalta kalastuslupien tarkastamiseen sekä kalastuslupien pidettävän saalispäiväkirjan tietoihin ja toisaalta kalan ensikäden ostajien ilmoituksiin ostetuista kalalajeista sekä niiden määristä ja hinnoista.

Markkinoinnin valvonnalla pyritään varmistamaan, että kalakaupassa noudatetaan yhteisiä kilpailusääntöjä ja kaupan pitämistä koskevien vaatimusten noudattamista.

Hygieniavaatimusten noudattamisen valvonta edellyttää kalastuslupien, tuotantolaitosten ja kalakaupan tiloissa suoritettavia tarkastuksia.

2.2. Tanskan järjestelmä

Tanska on saattanut EY:n yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan säännösten kansallisesti sovellettavaksi valtuuslailla, joissa säädetään eräistä tärkeimmistä CFP:n voimaan panon kuuluvista tehtävistä. Tanskan järjestelmälle on ominaista, että CFP:n toimeenpano on kaikilta osin annettu kalastusministerille, joka voi delegoida tehtäviä alaisilleen viranomaisille. Kalastusministeri on antanut CFP:n kansallisesta toimeenpanosta lukuisia asetuksia ja päätöksiä, joista pääsääntöisesti julkaistaan ainoastaan nimi, numero ja antopäivä sekä tieto siitä, mistä kyseinen asetus tai päätös on saatavissa.

2.3. Suomen nykyinen lainsäädäntö

Kalastusta, kalastuksen säätelyä ja sen val-

vontaa säännellään kalastuslailla (286/82 ja 503/51), Suomen kalastusvyöhykkeestä annetulla lailla (839/74) ja Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annetulla lailla (483/75) sekä mainittujen lakien nojalla annetuilla asetuksilla ja muilla määräyksillä.

Kalastustuotteille maksettavista hinta-, varastointi- ja kuljetustuista säädetään kalastuslulaissa (621/75) ja rajasuojasta tullilainsäädännössä.

Kalatalouden rakennepoliittisia toimenpiteitä toteutetaan valtion talousarviossa myönnettävien määrärahojen sekä kalatalouden korkotukilainoista annetun lain (1/76) nojalla.

Valtion kalataloushallintoa hoitaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alaisena toimivat maaseutuelinkeinopiirit. Joitakin hallinnollisten tehtävien luonteisia toimenpiteitä on annettu myös kalastusalueille. Kalastuslain noudattamisen valvonta kuuluu poliisille. Poliisi-, tullija rajavartiolaitosviranomaiset osallistuvat muiden tehtäviensä ohessa kalastuksen valvontaan merialueella. Kalastustuotteiden tuonti- ja vientivalvonta on tulliviranomaisten toimivallassa. Kalastustuotteiden hygieniavalvontaa suorittavista viranomaisista säädetään kalahygienialaissa (330/94). Kalatalouden rahoitustoimenpiteitä hoidetaan maa- ja metsätalousministeriön, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä työministeriön hallinnonaloilla. Myös Kera Oy myöntää lainoja kalataloudellisiin tarkoituksiin.

Ahvenanmaan maakunnassa on voimassa erillinen kalastuslainsäädäntö, jonka toimeenpanosta huolehtivat maakunnan omat viranomaiset.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

EY on säännellyt yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvat asiat varsin kattavasti. Kansallisen sääntelyn varaan on jäänyt lähinnä rangaistusseuraamuksista määrääminen, kansallisten rakennepoliittisten ohjelmien suunnittelu, yhteisön säännösten noudattamisen valvonta sekä muu teknisluonteinen toimeenpano mukaan lukien säännöksistä tiedottaminen.

Ehdotetun lain tavoitteena on täydentää Suomen lainsäädäntöä siten, että kansallisia säännöksiä edellyttävä osuus tulee toteutetuksi. CFP:n aineellinen sisältö on ratkaistu EY:n

antamissa asetuksissa, minkä vuoksi ehdotetun lain säännökset ovat teknisluonteisia.

Toimeenpanotehtävät ehdotetaan käytännön syistä järjestettäväksi siten, että maa- ja metsätalousministeriö olisi yhteistä kalastuspolitiikkaa toimeenpaneva ylin kalatalousviranomainen. Ministeriö voisi jonkin asian tai asiaryhmän osalta kuitenkin siirtää toimivaltaa alaisilleen maaseutuelinkeinopiireille sekä riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle. Valvontatehtävissä voitaisiin käyttää apuna myös kalastusalan järjestöjä.

EY:n yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpano edellyttää muun muassa kalastusalueita, saaliita, kalakauppaa ja kalan kuljetusta koskevien tietojen keräämistä ja unionin toimielmille raportointia. Ehdotettuun lakiin on tämän vuoksi otettu tarvittavat säännökset suoritettavista tarkastuksista, viranomaisten tietojensaantioikeudesta ja tietojen rekisteröimisestä sekä vastaavasti säännökset kalastajien ja muidenkin tietojenantovelvollisuudesta. Lisäksi lakiehdotus sisältää sen rikkomista koskevat rangaistussäännökset siltä osin, kuin muualla lainsäädännössä ei ole muuta säädetty.

EU-jäsenyytilanteessa Ahvenanmaa on osa Suomea ja EY:n yhteinen kalastuspolitiikka koskee sellaisenaan myös Ahvenanmaata edellyttäen, että maakuntapäivät antavat suostumuksen sopimuksen voimaantulolle maakunnassa. CFP:n voimaannpanoon liittyvät tehtävät kattavat myös Ahvenanmaan. Toimivaltaisesta viranomaisesta määrätään Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) 32 §:ssä tarkoitetulla sopimusasetuksella.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Valvonta tehtävien olennaisen lisääntymisen vuoksi rannikon maaseutuelinkeinopiireihin tarvitaan yhteensä kolme uutta lähinnä opistotasoista tutkintoa edellyttävää virkaa sekä maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riista-

osastolle yksi akateemista tutkintoa edellyttävä esittelijätason virka. Tästä syystä palkkauskulujen arvioidaan lisääntyvän runsaat 500 000 markkaa vuodessa.

4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotuksella ei arvioida olevan vaikutusta valtionhallinnon rakenteeseen. Henkilöstövaikutusten arvioidaan rajoittuvan kohdassa 4.1. mainittuun henkilöstön määrän lisäykseen sekä nykyisen henkilöstön tehtävien uudelleen järjestelyyn.

4.3. Muut vaikutukset

Ehdotuksella ei arvioida olevan ympäristövaikutuksia. Sensijaan kalastajat, kalakaupan tai kalan kuljetusta harjoittavat henkilöt ja yritykset ovat velvollisia korvauksetta antamaan valvontaviranomaisille kalan purkausta, ostoa ja myyntiä koskevia ilmoituksia sekä laatimaan kuljetus- ja muita asiakirjoja sekä avustamaan kalastuslusten, pyydysten, kalakaupan ja kuljetusten valvonnassa. Lisäksi he ovat velvollisia sallimaan pääsyn tarkastettaviin kohteisiin sekä antamaan valvonnan suorittajille nähtäväksi asiakirjoja ja avustamaan tarkastusten suorittamisessa. Tästä aiheutuvat kustannukset eivät ole ennalta arvioitavissa.

Lakiehdotuksen täytäntöönpano merkitsee myös aikaisempaa selvästi tiukempaa valvontaa.

5. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä.

Ehdotuksesta on pyydetty lausunto Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, maaseutuelinkeinopiireiltä, riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta ja keskeisiltä kalastusalan järjestöiltä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta

1 §. *Lain soveltamisala.* Euroopan Yhteisöjen perustamissopimuksen (Rooman sopimus) 5 artiklan mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia toteuttamaan kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat tarpeen yhteisön toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi. Artiklan säännös merkitsee muun muassa sitä, että kansallista lainsäädäntöä tulee tarkistaa siltä osin, kuin se ei riitä turvaamaan yhteisön säännösten tehokasta toimeenpanoa. Euroopan yhteisön (EY) yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevat asetukset ja niiden nojalla annetut päätökset ja muut määräykset ovat muutoin sellaisenaan jäsenvaltioita sitovia, joskin eräistä lähinnä kalastuksen valvontaan liittyvistä seikoista voidaan kansallisesti määrätä yhteisön säätämään ankaramminkin.

Yhteisön säännöksiä toimeenpantaessa noudatetaan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeudenkäynti- ja hallintomenettelyä sekä muuta täytäntöönpanomenettelyä. Kansallisella lainsäädännöllä määrätään myös EY:n säännöksiä toimeenpanevista kansallisista viranomaisista sekä niistä seuraamuksista, joita yhteisön säännöksiä rikkoneille voidaan määrätä. Kun EY:n yhteisellä kalastuspolitiikasta annetut asetukset ovat unionin jäsenyyden toteutuksessa jo sellaisenaan Suomea sitovia, niiden toimeenpanemiseksi on tarpeen säätää lailla vain toimeenpanevista viranomaisista, eräistä kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin vaikuttavista seikoista sekä rangaistusseuraamuksista siltä osin, kuin voimassa oleva lainsäädäntö ei sisällä niitä koskevia määräyksiä.

2 §. *Toimivaltainen viranomainen.* EY:n yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvissa asetuksissa annetaan tehtäviä ja velvoitteita jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Pykälään ehdotetaan otettavaksi maininta tästä asiasta. Valtion hallinnon tehtäväjako huomioon ottaen toimivaltaiseksi viranomaiseksi ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriötä.

Yhteisön säännösten perusteella viranomaisille tulevat tehtävät vaihtelevat huomattavasti. Yhteisö tulee antamaan myös uusia asetuksia, joiden täytäntöönpano tuo viranomaisille uusia tehtäviä. Maa- ja metsätalousministeriö ei käy-

tännön syistä voi huolehtia kaikista tehtävistä. Tämän vuoksi ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että maa- ja metsätalousministeriö voisi siirtää toimivaltaansa riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle tai maaseutuelinkeinopiireille.

3 §. *Valvonta.* Yhteisön asetukset ja muut määräykset edellyttävät muun muassa tehokasta kalastuksen, pyyntivälineiden, saaliiden ja kalan markkinoinnin valvontaa sekä tietojen keräämistä mainituista seikoista. Lain täytäntöönpano edellyttää tehokasta kalastukseen ja saaliin maihantuontiin kohdistuvaa valvontaa. Kalatalouden piirihallintoviranomaisena toimii maaseutuelinkeinopiiri, jossa on kalatalouden vastuualue. Edellä tarkoitettun valvontatyön suorittaminen ei ole mahdollista maa- ja metsätalousministeriön toimesta. Tämän vuoksi ehdotetaan nimenomaan säädettäväksi, että valvontatehtävä kuuluu maaseutuelinkeinopiirille.

Kalatalouden neuvontaorganisaatiot hoitavat kalatalouteen liittyviä erilaisia tehtäviä. Kalastusalueiden asema kalataloushallinnossa on ennestään jossain määrin viranomaisluonteinen. Neuvontajärjestöjen ja kalastusalueiden toimintaa rahoitetaan kalastuksenhoitomaksuista kertyvillä varoilla. Maa- ja metsätalousministeriö voi asettaa myös tulostavoitteita edellä mainittujen organisaatioiden toiminnalle.

Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan valvonta edellyttää riittävää alueellista työpanosta. Käytännön syistä saattaa olla tarpeen käyttää tässä työssä mahdollisimman paikallista organisaatiota. Maaseutuelinkeinopiirin kalatalouden vastuualueiden henkilöstöä ei myöskään voida mitoittaa sesonkihuippujen mukaan. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valvonnassa voitaisiin tarpeen mukaan käyttää hyväksi myös kalastusalan järjestöjä.

4 §. *Rekisterit.* Valvonta-asetuksen (ETY) N:o 2847/93 mukaan jäsenvaltioiden on kiintiöityjen kalalajien osalta kuukausittain raportoitava komissiolle edellisen kuukauden aikana purettu saalismäärä, saaliin purkausajat ja paikat, saaliiden jälleenlaivaukset sekä pyyntipaikat. Saalistiedot on erityisesti kiintiöiden uhatta täyttyä annettava edellä sanottua useammin. Eräitä tietoja on annettava myös muiden jäsenvaltioiden viranomaisille.

Komission asetuksessa (EY) N:o 109/94 säädetään yksityiskohtaisesti niistä tiedoista, jotka jäsenvaltioiden on ilmoitettava komission pitä-

mään kalastusalusrekisteriin. Suomen on muun muassa näiden tietojen ilmoittamista varten pidettävä vastaavaa kansallista kalastusalusrekisteriä. Kalastusalusrekisterin tietoja on annettava komissiolle aina rekisteriin merkittyjen tietojen muuttuessa.

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3690/93 säänneltyjen aluskohtaisten lisenssien ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1627/94 säänneltyjen erityisten kalastuslupien kansallinen hallinnointi edellyttää rekisterin pitämistä myönnettyistä lisensseistä ja kalastusluvista.

Edellä sanottujen ja muidenkin EY:n vaatimien tietojen keräämistä, tallentamista, tilastointia ja ATK:lla tapahtuvaa raportointia varten on tarpeen pitää erilaisia rekistereitä. Rekisterien julkisuutta rajoittaa laki yleisten asiakirjojen julkisuudesta (83/51) sekä henkilörekisterilaki (471/87). Edellä tarkoitettujen rekistereiden sisältö ja käyttötarkoitus perustuu EY:n yhteisen kalastuspolitiikan tarpeisiin, minkä vuoksi rekistereitä koskeva perussäännös ehdotetaan otettavaksi lakiin.

Rekistereitä voisi olla useita ja ne voisivat sisältää varsin erillaisia tietoja. Tämän vuoksi lakiin ei ole tarkoituksenmukaista ottaa rekistereitä koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä. Lakiehdotuksen 10 §:n 3 kohdan mukaan maa- ja metsätalousministeriö antaisikin rekistereitä koskevat tarkemmat määräykset. Rekistereiden tekninen toteuttamistapa jäisi myös näiden määräysten varaan.

5 §. Tiedonsaantioikeus. Valvonnan edellytyksenä on, että valvonnan suorittajat saavat asianomaiselta elinkeinonharjoittajalta ja muilta henkilöiltä, joita ehdotetun lain säännökset koskevat, valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Valvonnan tehokas toteuttaminen edellyttää myös, että valvojat pääsevät tiloihin, joissa kalastustuotteita tai muita tarkastettavia kohteita pidetään tai säilytetään. Tietojen antamista ja valvottaviin tiloihin pääsyä koskevat säännökset sisältyvät 5 §:ään.

Valvonta-asetuksen (ETY) N:o 2847/93 4 artiklan 2 kohdan mukaan yhteisen kalastuspolitiikan piiriin kuuluvia elinkeinoja harjoittavat henkilöt ja yritykset ovat myös velvollisia antamaan tarpeellista apua valvonnan suorittajille. Saman asetuksen 37 artikla sisältää tiukat säännökset valvonnassa esiin tulleiden tietojen salassa pitämisestä. Salassapitovelvollisuus ei 37 artiklan 6 kohdan mukaan kuitenkaan estäisi antamasta tietoja syyttäjä-, poliisi-, rajavartiolaitos- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittä-

mistä varten taikka viranomaisien vireille panemassa tämän lain mukaisessa asiassa tuomioistuimelle tai muutoksenhakua tutkivalle viranomaiselle. Tietoja voitaisiin rajoitetusti antaa myös EY:n toimielimille ja niiden määräämille tarkastajille sekä eräiltä osin myös toisille jäsenvaltioille.

Salassapitosäännösten rikkomisesta voidaan määrätä rangaistus rikoslain 40 luvun nojalla.

6 ja 7 §. Valvonnan suorittaminen. Rangaistukset. Valvonta-asetus (ETY) N:o 2847/93 sisältää muun muassa säännökset saaliiden ja pyydysten käytön valvonnasta, kalastuspäiväkirjan pitämisestä sekä erilaisten valvontailmoitusten antamisesta. Mainitun asetuksen 31 artiklassa edellytetään, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä rikkoneelle määrätään joko hallinnollisessa menettelyssä tai rikosoikeudenkäynnistä säädettyssä järjestyksessä teon vakavuuteen suhteutettu seuraamus, joita voivat olla rikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn menettäminen, sakko, kiellettyjen pyydysten ja saaliiden menettäminen, aluksen takavarikointi tai väliaikainen käytöstä poistaminen sekä luvan peruuttaminen väliaikaisesti tai pysyvästi. Jäsenvaltioiden tulee säätää rangaistuksista kansallisella lainsäädännöllä.

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1627/94 säädetään erityisestä aluskohtaisesta kalastusluvasta. Mainitun asetuksen 13 artiklassa edellytetään valvonta-asetuksen 31 artiklan mukaisia rangaistuksia sovellettavaksi silloinkin, kun kalastusta on harjoitettu erityisen kalastusluvan ehtojen vastaisesti. Rangaistuksena voisi tällöin olla sakon, saaliin ja pyyntivälineiden menettämisen sekä aluksen väliaikaisen seisoittamisen lisäksi myös aluksen takavarikointi sekä erityisen kalastusluvan väliaikainen tai pysyvä menettäminen.

EY:n yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan valvontajärjestelmän tehokas toimeenpano edellyttää sanktioiden määräämistä myös tilanteissa, jolloin valvonnan toimeenpano estetään tai EY:n säännöksissä määrättyjä tietoja ei anneta tai ne annetaan virheellisinä.

Ehdotettu 6 § sisältää pyydysten sekä saaliin talteenottoa ja 7 § rangaistusseuraamuksia koskevat säännökset, jotka on suhteutettu kalastuslain 14 luvun mukaisiin vastaaviin seuraamuksiin.

Lain noudattamisen varmistamisen kannalta ei ole tarpeen asettaa asianomaista syytteeseen aivan vähäpätöisen rikkomuksen vuoksi. Tämän vuoksi ehdotetaan 6 §:n 2 momenttiin

otettavaksi säännös siitä, että valvontaa suorittava henkilö tai viranomainen voisi jättää ilmoittamatta syytteen vähäisinä pidettävät rikkomukset. Säännös ei estäisi muuta tahoa, esimerkiksi asianomistajaa, ilmoittamasta rikkomusta esitutkintaviranomaiselle. Säännös vastaa kalahygienialain 36 §:n 2 momentin säännöstä.

Ehdotetun 7 §:n 2 momentin mukaan toistuvista tai muutoin törkeänä pidettävistä rikkomuksista voitaisiin määrätä enintään kahden vuoden vankeusrangaistus. Säännös vastaa ankaruudeltaan Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annetun lain (621/74) 4 §:ssä säädettyä enimmäisrangaistusta. Mainittu laki ehdotetaan tämän lain 13 §:n mukaisesti tarpeettomana kumottavaksi, minkä vuoksi aikaisempaa vastaat rangaistussäännökset tulisi ottaa tähän lakiin. Rangaistavat teot ehdotetaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan yksilöitäviksi.

8 §. *Menettämisseuraamus.* Valvonta-asetuksen (ETY) N:o 2847/93 31 artiklassa edellytetään, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä rikkoneelle määrätään joko hallinnollisessa menettelyssä tai rikosoikeudenkäynnistä säädetystä järjestyksessä teon vakavuuteen suhteutettu seuraamus, joita voivat olla muun muassa aluksen takavarikointi tai väliaikainen käytöstä poistaminen sekä luvan peruuttaminen väliaikaisesti tai pysyvästi.

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1627/94 säädetään erityisestä aluskohtaisesta kalastusluvasta. Mainitun asetuksen 13 artiklassa edellytetään valvonta-asetuksen 31 artiklan mukaisia rangaistuksia sovellettavaksi silloinkin, kun kalastusta on harjoitettu erityisen kalastusluvan ehtojen vastaisesti. Rangaistuksena voisi tällöin olla sakon, saaliin ja pyyntivälineiden menettämisen sekä aluksen väliaikaisen seisottamisen lisäksi myös aluksen takavarikointi sekä erityisen kalastusluvan väliaikainen tai pysyvä menettäminen.

Pykälä sisältää säännökset kalastusaluksen poistamisesta kalastuskäytöstä määrääjäksi ja aluskohtaisen lisenssin sekä erityisen kalastusluvan peruuttamisesta. Rangaistusseuraamus rajoittuisi niihin tapauksiin, joissa kalastusrikkomusta on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä törkeänä eli ehdotetun lain 7 §:n 2 momentin tapauksiin. Menettämisseuraamusten osalta tulisivat muulta osin noudatettaviksi rikoslain säännökset.

9 §. *Tuen takaisinperintä.* Yhteisön kalastus-

ja vesiviljelyalaa sekä niiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevien rakenteellisten tukitoimenpiteiden perusteista ja edellytyksistä säädetyn neuvoston asetuksen (EY) N:o 3699/93 (jäljempänä *rakennetukiasetus*) 18 artiklan mukaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) varoista maksetaan rakennetukea neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4253/88 21 artiklan säännöksiä noudattaen. Viimeksi mainitun asetuksen 23 artiklan mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia varmistamaan, että yhteisön rakennerahastoista myönnettyt tuet käytetään säännöksissä edellytetyllä tavalla ja että säännösten vastaisesti käytetty tuki peritään takaisin ja tilitetään yhteisölle. Jäsenvaltiot ovat lisäksi velvollisia raportoimaan komissiolle varojen käytöstä ja valvonnan yhteydessä ilmenneistä epäkohdista. Tukien valvontaa järjestelävässä komission asetuksessa (EY) N:o 1681/94 on säädetty yksityiskohtaisesti raportoinnissa noudatettavasta menettelystä. Rakennetukiasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaan myös komissio voi eräissä tapauksissa keskeyttää tai peruuttaa KOR:n varoista myönnetyn tuen tai alentaa sitä. Lisäksi tuottajajärjestöjen välityksellä liikaa tai virheellisesti maksettu interventiotuki voidaan perä takaisin.

Ehdotettuun 9 §:ään sisältyvät säännökset EU:n tai valtion varoista myönnettyjen tukien takaisin perimisestä. Mikäli takaisin perittävää määrää ei makseta vapaaehtoisesti, ehdotetaan periminen suoritettavaksi verojen ulosotosta säädettyssä järjestyksessä. Sikäli kuin tuen hakija on syyllistynyt rikolliseen menettelyyn, tulevat asiassa sovellettaviksi rikoslain 29 luvun 5—9 §:ssä säädetty avustusrikoksia koskevat rangaistusseuraamukset.

10 §. *Tarkemmat määräykset.* Neuvoston ja komission asetukset sekä niiden nojalla annetut alemmanasteiset määräykset sisältävät varsin yksityiskohtaiset säännökset muun muassa tukien myöntämisen perusteista ja niiden enimmäismääristä, kalastuksen harjoittamisesta, kalataloustuotteiden uudelleen lastausta ja aluksesta purkamista koskevista sekä muistakin ilmoituksista samoin kuin ilmoitusten antamisen ajankohdasta. Yhteisön säännöksillä on määrätty yksityiskohtaisesti myös kalastusalusrekisteriin merkittävistä tiedoista sekä rekisterin ja muiden asiakirjojen kaavoista. Kansallisten viranomaisten tehtäväksi on jäänyt lähinnä yhteisön säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta ja säännösten muu tekninen toimeenpano. Lain 10 §:ään ehdotetaan otetta-

vaksi säännös, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö voisi tarvittaessa antaa yhteisön säännöksiä tarkempia määräyksiä yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta.

11 §. *Ahvenanmaa.* Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännökset Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten täytäntöönpanosta Ahvenanmaalla.

12 §. *Voimaantulo.* Pykälä sisältää lain voimaantuloa koskevat säännökset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti EU-liittymissopimuksen kanssa. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin suorittaa lain täytäntöönpanemiseksi tarpeellisia toimenpiteitä.

13 §. *Kumottavat lait.* Pykälässä ehdotetaan kumottaviksi kalastustulolaki (621/75) ja laki Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta (483/75) muutoksineen. Ensiksi mainittu laki sisältää yhteisön kielletyksi kalastustueksi katsomaa silakan hintatukea ja muita kiellettyjä tukia koskevat säännökset. Jälkimmäinen laki on tarpeeton, koska sen nojalla annetut vastaavat säännökset sisältyvät neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1866/86 tietyistä Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueiden kalavarojen teknisistä säilyttämistoimenpiteistä sekä mainittua asetusta täydentäviin asetuksiin ja rangaistus-säännökset ehdotetun lain 7 §:ään.

14 §. *Siirtymäsäännös.* Kalastustulolain mukaiset hinta-, varastointi- ja kuljetustuet haetaan ja maksetaan jälkikäteen. Ennen tämän lain voimaantuloa pyydettyjen saaliiden, tapah-tuneiden varastointien sekä syntyneiden kuljetuskustannusten tukemisen tulisi tapahtua aikaisempien säännösten mukaisesti. Ehdotettuun 14 §:ään on otettu tätä koskeva siirtymäsäännös.

1.2. Laki Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta

2 §. Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain (839/74) 1 §:n mukaan Suomen kalastusvyöhyke käsittää eräin poikkeuksin aluevesiin rajoittuvan merialueen keskiviivaan saakka. Lain 2 §:n mukaan Suomen valtiolla on kalastusvyöhykkeellä yksinomainen oikeus määrätä kalastuksesta ja valvoa sitä sekä huomioon ottaen voimassa olevat kansainväliset sopimukset suorittaa alueella muitakin kalastusta koskevia toimenpiteitä. EU-jäsenyyden toteutuessa kalastusvyöhykettä tulevat koskemaan yhteisön

lainsäädäntövaltansa rajoissa antamat kalastusta sääntelevät asetukset. Tämän vuoksi pykälää ehdotetaan vastaavalta osin tarkistettavaksi.

3 §. CFP-asetuksen (ETY) N:o 3760/92 1 artiklan mukaan yhteisön yhteinen kalastuspolitiikka koskee elollisten vesiluonnonvarojen kalataloudelliseen hyväksikäyttöön liittyvää toimintaa yhteisön kalastusvyöhykkeillä. Asetuksen 3 artiklan a-kohdan mukaan yhteisön kalastusvyöhykkeellä tarkoitetaan jäsenvaltioiden suvereniteetin tai lainkäyttövallan alaisia vesiä.

Yhteisön asetusten pääperiaatteena on, että kaikilla yhteisön kalastusaluksilla on yhtäläisin perustein pääsy jäsenvaltioiden vesille. CFP-asetuksen 6 artiklan mukaan jäsenvaltiot saavat kuitenkin vuoden 2002 loppuun saakka pitää voimassa järjestelmän, jonka mukaan ne saavat määrätä pääsystä kalastamaan lainkäyttö- tai määräysvallassaan olevalle niiden rannikolla sijaitsevalle enintään 12 meripeninkulman rajaan ulottuvalle vesialueelle. Neuvosto tarkistaa asian uudelleen ennen määräajan umpeutumista. Yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevista säännöksissä pääsy vesialueille tarkoittaa käytännössä oikeutta kalastaa kyseisillä vesialueilla.

Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain 3 §:n mukaan oikeus kalastaa kalastusvyöhykkeellä määräytyy samalla tavoin kuin oikeus kalastuksen harjoittamiseen meressä kylän rajain ulkopuolella. Pohjoismaiden kansalaisilla on alueella oikeus kotitarve- ja virkistyskalastukseen. Kyseistä kalastusta koskevat tarkemmat säännökset sisältyvät kalastuslain 6 §:ään.

Lain 3 § ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että yhteisön kalastusaluksille ei ilman erikseen tehtävää sopimusta myönnetä vapaata kalastusoikeutta edellä sanotun 12 meripeninkulman rajan sisäpuolella oleville vesialueille. Samalla oikaistaan pykälään sisältynyt viittaus koskemaan kalastuslain 6 §:ää.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Yhteisön asetukset tulevat pääsääntöisesti voimaan ja sovellettaviksi heti, kun ne on julkaistu. Asetusten voimaantulo saattaa edellyttää ripeitä kansallisia hallintotoimia. Tämän huomioon ottaen yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien asetusten voimaantulon

tekninen toteuttaminen ehdotetaan annettavaksi maa- ja metsätalousministeriölle, joka antaisi tarvittaessa yhteisön asetuksia tarkemmat määräykset muun muassa asetusten edellyttämästä kalastuksen säätelystä, aluskohtaisista lisensseistä ja erityisistä kalastusluvista, valvontaa varten tarpeellisista rekistereistä, kalatalouden tukitoimenpiteistä sekä muistakin yhteisön asetusten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista hallintotoimista.

3. Voimaantulo

Ehdotetut lait tulisivat voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lait on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti Suomen EU-jäsenyyden kanssa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanossa noudatetaan tätä lakia siltä osin, kuin asiasta ei ole säädetty Euroopan yhteisön asetuksissa tai niiden nojalla annetuissa päätöksissä ja määräyksissä.

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Tämän lain yleinen täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriö on myös Euroopan yhteisön yhteisestä kalastuspolitiikasta annetuissa yhteisön säädöksissä ja päätöksissä tarkoitettu jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi jonkin asian tai asiaryhmän osalta siirtää 1 momentissa tarkoitettun toimivallan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle tai maaseutuelinkeinopiireille.

3 §

Valvonta

Maaseutuelinkeinopiirien tehtävänä on Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa

koskevien säännösten noudattamisen välitön valvonta alueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että valvonnan täytäntöönpanossa saadaan käyttää apuna kalastusalan järjestöjä.

4 §

Rekisterit

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja tilastointia varten tarpeellisten rekistereiden pitämisestä. Rekistereihin voidaan ottaa kalastusta, kalakauppaa, kalastustuotteiden myyjiä, ostajia ja kuljettajia sekä kalatalouden rahoitusta koskevia tietoja.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksella on oikeus saada tietoja 1 momentissa tarkoitetuista rekistereistä tutkimusta ja tilastojen laatimista varten. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrääminsä ehdoin antaa muillekin luvan käyttää rekistereissä olevia tietoja tutkimustarkoituksiin. Rekistereissä olevia tietoja saadaan käyttää myös Euroopan yhteisön asetuksissa säädettyihin tarkoituksiin.

5 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaa suorittavilla henkilöillä on valvonnan edellyttämässä laajuudessa oikeus saada luettavakseen purkaus-, kuljetus-, myynti- ja

muut asiakirjat sekä saada muut tiedot kalastuksesta, vesiviljelystä, kalastustuotteiden kuljetuksesta, jalostuksesta, kaupasta, varastoinnista, maahantuonnista ja maastaviennistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa koskevana olisi muutoin salassa pidettävä.

Valvontaa suorittavilla henkilöillä on oikeus päästä kalastusaluksiin, kalastustuotteiden kuljetusvälineisiin ja muihinkin paikkoihin, joissa säilytetään tarkastettavia kalastusvälineitä tai kalastustuotteita taikka tositem- tai muuta aineistoa.

6 §

Valvonnan suorittaminen

Kalastuksen valvontaa suorittavalla henkilöllä tai viranomaisella on oikeus verekseltään ottaa haltuunsa tässä laissa tarkoitettujen säännösten ja määräysten vastaisesti käytetyt pyydykset ja sanotulla tavalla saatu saalis. Talteenotetut pyydykset ja saalis on luovutettava esitutkintaviranomaiselle.

Valvontaa suorittava henkilö tai viranomainen voi jättää esitutkintaviranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen, jota on pidettävä vähäisenä.

7 §

Rangaistukset

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti

1) kalastaa 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten tai määräysten vastaisesti,

2) laiminlyö 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten tai määräysten mukaisen velvollisuutensa, joka koskee kalastuspäiväkirjan pitämistä tai ilmoitusten tai tiedonantojen tekemistä,

3) haittaa valvontaviranomaisen toimintaa tai muutoin laiminlyö hänelle valvontatilanteessa kuuluvan velvollisuuden suorittamisen, tai

4) muulla tavalla rikkoo 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä tai tämän lain nojalla annettuja määräyksiä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, Euroopan yhteisön kalastuspolitiikan säännösten rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettu teko on toistu-

va tai sitä on olosuhteet huomioon ottaen muutoin pidettävä törkeänä, tuomittava rangaistus voi olla enintään kaksi vuotta vankeutta.

8 §

Menettämisseuraamus

Jos rangaistus tuomitaan 7 §:n 2 momentin nojalla, on samalla määrättävä, että asianomainen ei saa käyttää ammattimaisia pyydyksiä tai kalastusaluksia ammattikalastukseen. Määräys annetaan määräajaksi, enintään kolmeksi vuodeksi. Määräyksen voimassa ollessa asianomaisen henkilön omistamalla aluksella ei saa olla Euroopan yhteisön asetuksissa tarkoitettua aluskohtaista lisenssiä eikä erityistä kalastusluvaa.

Menettämisseuraamukseen sovelletaan muutoin, mitä rikoslaissa säädetään.

9 §

Tuen takaisinperintä

Jos 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten mukaisesti tukea on maksettu liikaa tai muutoin perusteettomasti, voi tuen myöntänyt viranomainen päättää liikaa tai perusteettomasti myönnetyn määrän takaisin perimisestä.

Periminen saadaan toimittaa siinä järjestyksessä kuin verojen ulosotosta säädetään.

10 §

Tarkemmat määräykset

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) kalastuksen rajoittamisesta ja kalastuksen muusta säätelystä;

2) aluskohtaisista lisensseistä ja erityisistä kalastusluvista;

3) edellä 4 §:ssä tarkoitetuista rekistereistä;

4) kalatalouden tukitoimenpiteistä; sekä

5) tämän lain muusta täytäntöönpanosta.

11 §

Ahvenanmaa

Siltä osin kuin asia kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, sovelletaan

tämän lain sijasta, mitä Ahvenanmaan maakuntapäivät säätää.

2 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi.

13 §

Kumottavat lait

Tällä lailla kumotaan:

1) 18 päivänä heinäkuuta 1975 annettu kalastustulolaki (621/75) muutoksineen, sekä

2) 25 päivänä kesäkuuta 1975 annettu laki Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta (483/75) muutoksineen.

14 §

Siirtymäsäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa kalastustulolain nojalla myönnettyjen tukien maksamisessa ja takaisin perimisessä noudatetaan edelleen kalastustulolain säännöksiä.

Jos kalastustulolain mukainen tukihakemus koskee 30 päivänä joulukuuta 1994 päättyvältä tai sitä aikaisemmalta jaksolta suoritettavaa hinta-, varastointi- tai kuljetustukea, sovelletaan kyseiseen hakemukseen ja sen nojalla myönnettävään tukeen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä marraskuuta 1974 Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain (839/74) 2 ja 3 § seuraavasti:

2 §

Suomen valtiolla on kalastusvyöhykkeellä yksinomainen oikeus määrätä kalastuksesta ja valvoa sitä sekä suorittaa muitakin alueen kalaston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi sekä kalastusolojen järjestämiseksi ja kehittämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä, ellei Euroopan yhteisön asetuksista tai voimassa olevista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

3 §

Oikeudesta kalastuksen harjoittamiseen kalastusvyöhykkeellä on voimassa, mitä kalastus-

lain 6 §:ssä ja Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevissa säännöksissä säädetään tai niiden nojalla määrätään tai mitä vieraan valtion kanssa on sovittu. Sisäisten aluevesien ulkorajaan rajoittuvalla 12 meripeninkulman sisäpuolella sijaitsevalla alueella ei kuitenkaan sovelleta, mitä Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevissa säännöksissä säädetään kalastusoikeudesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Ole Norrback

2.

Laki

Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä marraskuuta 1974 Suomen kalastusvyöhykkeestä annetun lain (839/74) 2 ja 3 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Suomen valtiolla on kalastusvyöhykkeellä yksinomainen oikeus määrätä kalastuksesta ja valvoa sitä sekä *huomioon ottaen voimassa olevat kansainväliset sopimukset* suorittaa muitakin alueen kalaston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi sekä kalastusolojen järjestämiseksi ja kehittämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä.

3 §

Oikeudesta kalastuksen harjoittamiseen kalastusvyöhykkeellä on voimassa, mitä kalastuslain 2 §:ssä on säädetty kalastuksesta meressä kylän rajain ulkopuolella. Sama koskee vastavasti myös Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisten oikeutta kotitarve- ja virkistyskalastukseen. Muun kalastusoikeuden myöntämisestä vieraan valtion kansalaisille kalastusvyöhykkeellä, milloin siitä on vieraan valtion kanssa erikseen sovittu, määrätään asetuksella.

Ehdotus

2 §

Suomen valtiolla on kalastusvyöhykkeellä yksinomainen oikeus määrätä kalastuksesta ja valvoa sitä sekä suorittaa muitakin alueen kalaston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi sekä kalastusolojen järjestämiseksi ja kehittämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä, *ellei Euroopan yhteisön asetuksista tai voimassa olevista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.*

3 §

Oikeudesta kalastuksen harjoittamiseen kalastusvyöhykkeellä on voimassa, mitä kalastuslain 6 §:ssä ja Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevissa säännöksissä säädetään tai niiden nojalla määrätään tai mitä vieraan valtion kanssa on sovittu. Sisäisten aluevesien ulkorajaan rajoittuvalla 12 meripeninkulman sisäpuolella sijaitsevalla alueella ei kuitenkaan sovelleta, mitä Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevissa säännöksissä säädetään kalastusoikeudesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettyään ajankohtana.
